

[Undervisningsministeren.]

For hjemmeboende elevers vedkommende har man i skolerne og vel også i hjemmene hidtil kun bekymret sig meget lidt om de afgørende ændringer, som sker med hensyn til børns retsstilling, når de er fyldt 18 år. Man har uden hensyn til denne 18 års grænse fortsat med at kræve forældre eller værgers underskrift på sygdommeldinger, advarsler, karakterbøger og lignende, og alvorlige indvendinger har mig bekendt ikke været fremsat før i den allerseneste tid.

Når sagen nu pludselig er blevet aktuel, har det nok sin forklaring i to tendenser i tiden, som trækker samme vej. Den ene er gymnasieskolernes efter min mening helt rigtige bestræbelser for at give eleverne større selvstændighed og mere ansvar. Den anden er elevernes egne krav i samme retning og deres reaktion imod for meget formynderi.

Henvendelser fra flere rektorer fik undervisningsdirektør Højby til på et rektormøde i Nyborg den 2. december i fjor at give en kort redegørelse for elevernes retlige stilling i skolen. Direktør Højby pegede ved den lejlighed på, at der er visse bestemmelser i cirkulæret af september 1964 om karaktergivning og meddelelser til hjemmet, der burde bringes i overensstemmelse med myndighedsloven, og jeg forstår, det er direktør Højbys foredrag, der har inspireret hr. Bernhard Baunsgaard til det stillede spørgsmål. Jeg kan altså svare, som det også blev sagt i Nyborg, at direktoratet for gymnasieskolerne har til hensigt at gennemføre de ændringer i ovennævnte cirkulære, som er nødvendige for at bringe det på linje med principperne i loven.

Da en sådan præcisering af den 18-åriges stilling imidlertid kan medføre ret betydelige forandringer i vore almindelige begreber om forholdet mellem skole, hjem og børn, hvis de juridiske konsekvenser drages alt for skarpt, vil jeg gerne føje et par bemærkninger til. Ved de nævnte ændringer vil der jo ikke ske nogen svækkelse i skolens krav til eleven; der sker heller ingen ændring i elevens forpligtelse over for skolen. Så længe hun eller han ikke har udmeldt sig af skolen, er de forpligtet efter skolens regler. Jeg mener rent umiddelbart ikke, at oprettelse af en særlig kontrakt med den 18-årige — en tanke, der har været fremme

i debatten i den sidste tid — skulle være nødvendig for at fastslå dette. I realiteten indeholder en præcisering af den 18-åriges rettigheder først og fremmest problemer for forholdet mellem den unge og forældrene, som jo i langt de fleste tilfælde bærer en væsentlig del af den økonomiske byrde ved uddannelsen, og dermed i nogen grad for forholdet mellem hjem og skole. Da der nødvendigvis skulle slås noget værdifuldt i stykker på disse felter, vil jeg henstille, at man ikke alene ser på de juridiske sider af sagen, men også drager de, skal vi sige mere almenmenneskelige momenter ind. Jeg understreger dette sidste, fordi det stillede spørgsmål alene fremfører den juridiske betragtning.

Det vil i øvrigt efter min mening ikke være rigtigt at føre de nye regler ud i praksis, før de har været drøftet med repræsentanter for elevrådene og gennem skolenevnerne med forældrene, og jeg kan føje til, at når spørgeren mener, at dette er en af de måder, hvorpå vi skal gøre gymnasierne egnede til videre studier ved læreanstalterne, tror jeg nok, der også er et og andet af pædagogisk art, vi skal arbejde med. Men det bliver vi næppe uenige om.

Bernhard Baunsgaard: Jeg skal kun udtale min tilfredshed med, at den højtærede undervisningsminister er sympatisk indstillet over for, at vi drager de nødvendige konsekvenser på dette område, og det glæder mig ganske overordentlig meget, at den højtærede undervisningsminister ikke mener, at der skal oprettes særlige lærekontrakter her; det tror jeg nemlig ville være en meget kedelig ting.

Nu kan man jo ikke forlange, at en minister skal være inde i alle enkeltheder på sit område, og derfor bør det være tilgiveligt, når ministeren tror, at dette spørgsmål først er rejst i december sidste år, og at det skulle være rejst i anledning af det foredrag, direktør Højby holdt. Jeg kan minde ministeren om, at det er år siden, vi på Marselisborg gymnasium tog dette problem op i samarbejde med elever og hjem og allerede begyndte at drage de nødvendige konsekvenser.

Når jeg har stillet mit spørgsmål — det vil jeg gerne gentage her — er det, fordi